

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Készítotkat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 5.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társai.

FŐSZERKESZTŐ: —
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Égész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árban közölünk

Segítsünk katonáinknak.

Szinte eláll a szívverésünk a háborúnak attól a sehasem látott hevességétől, amely már tízedszer lángol föl az Isonzó mentén, de mely most tapasztalt makacsasággal még a háboru legvéresebb eseményeit is messze tulzárnyalja. Ami pusztítást angolok és franciák ki tudtak esznelni, azt most mind az olasz harcvonalon egyesítették s maga a pokol az, amivel ott hősi fiainknak megbirkózniok kell. Es ezzel a pokollal szemben is meg állják helyüket. A vezérkari főnök jelentései nap-nap után a magyar fiuk dicőségét zengik, amely ugy látszik, hogy annál magasabbra szárnyal, minél hatalmasabb arányokat ölt a rázúduló veszedelem.

A büszke csodálkozás mellett azonban, melylyel magyar lelkünket ez a legendás látvány elárasztja, éreznünk kell azt is, hogy hősi csapataink teljesítőképeségének szintén meg van a határa. Hagymányos harci erényeikkel azért ejthetik bámulatba a világot és állhatták el romboló útját a legrettenetesebb támadásnak, mert rendelkeztek minden föltétellel, ami sikereikhez elengedhetetlen volt és mert tudták, hogy messze a front mögött szilárdan összefogott az egész nemzet, mely az övékhez hasonló odaadással fogja föl és teljesíti a háborus kötelességeit s amelyre kiapadhatatlan tartalékok gyanánt megnyugvással számíthatnak és támaszkodhatnak. Amíg az erőfelfejtésnek és a győzelmi akaratkak ez a teljes összhangja frontjainkat s a frontok mögött lüktető nemzeti életet egybeforrasztja, addig példák, hőseink történelmi nagysága példaadással tanuskodnak róla, hogy összefoghatunk ellenünk a föld összes ördögei, még akkor sem bírnak velünk.

Segítsünk tehát katonáinknak, hogy dicőségük szédületes útján tovább haladhassanak. Segítsünk nekik azzal, hogy a hadikölcsönökkel azzal, hogy a hadikölcsönök eredményével egykezzünk legáltalában is megközelíteni azt a káprázatos önfeláldozásukat, melynek sikalkatalan tehetetlenül omlik össze ellenségeink ugyi srólván egy helyre összesített minden erőfeszítése. — Segítsük őket úgy, hogy a hadikölcsönből fussa bőven egy tökéletes felszerelésüknek, mint emberséges ellátásuk-

nak minden szükséglete. Senki sem állítja, hogy a segítségnek az a mérve csekélység volna. Ne teledjük azonban, hogy háborunk közvetlenül döntés előtt áll s hogy éppen ezért miként katonáinknak, ebben a válságos időben nekünk is minden előző alkalomnál sokkal többet kell tennünk. Az új hadikölcsön aláíróinak sorából egyetlen magyar ember sem hiányzik anélkül, hogy ne sütné magára katonáink és szent ügyünk elarulásának underítő bélyegét.

Maximálják a főzelék és gyümölcs árát.

A múlt esztendőben nagyon kevés gyümölcs termelt az országban s ami termelt is annak valóban megfizethetetlen volt az ára. Egy liter csresznye, amelyért 1915-ben még 60 fillérért fizettünk, 1915-ben 3 korona volt s ez már csak a legrikább esetben szenvedett változást — a közönség javára. Hasonlóképpen emelkedett a zöldség- és főzelékárak ára is. Hiába rendelte el a főkapitány, hogy minden egyes árus köteles a hatóságilag megállapított legmagasabb árakat táblácskákon föltüntetni, hiába volt a sok büntetés, a közönség mégis kénytelen volt a maximális árakat túlfizetni, hogy valami élelemhez juthasson. Amikor pedig a rendőrség szigoruan büntette az árdrágítókat, jó néhány napra üres lett a piac.

Most végre a főzelék és gyümölcs árának rendezését is fölvetve munkaprogramjába a Közélelmezési Hivatal, hol Osztrouczky Geza alelnök vezetésével napok óta tanácskoznak főzelék és gyümölcs forgalmának szabályozásáról és maximumlításáról. Az értekezleten a gyümölcs és zöldségtermelő vármegyék alispánjai is részt vesznek.

A kérdés a körül forog, hogy a legalkalmasabb helyen miképpen lehetne zöldségelosztó központot létesíteni. De szóba került a gyümölcs-kivitel és behozatal kérdéseinek rendezése is. Szó van továbbá a központi eladás rendezéséről és az árak maximumlításáról. A gyümölcs és főzelék a mai élelmezési viszonyok között ugyanis annyira fontos eik, hogy forgalmának sürgős rendezése elől elzárkózni nem lehet. Szükséges azonban, hogy erre nézve meghallgassák az érdekelt termelők és kereskedők véleményét és ezért hétfőn újabb tárgyalást tartanak, amelyre meghívták a zöldség és gyümölcs-kereskedelm szakembereit, nemcsak a fővárosból, hanem a vidékről is.

Mindenki jegyezzen hadikölcsönt!

Nagy változások katonáéknál.

Nőket alkalmaznak az irodákban.

A katonai hivatalok rendkívüli mértékben meg vannak terhelve most munkával s e munkának elvégzése nagyon sok ért von el a fegyveres szolgálatról, mert hiszen a bevonulotknak egy része látja el a hivatali szolgálatakat. Ezzel szemben a polgári életben kevesebb munka az alkalom kínálkozik, mivel hogy igen sok üzem szünetel, melyeknek tulajdonosai és alkalmazottai katonai szolgálatot teljesítenek. Az egyes üzemek szünetelése folytán a nők nem juthatnak foglalkozáshoz ugy, mint ennekelőtte, amikor ugyszólván minden üzletben s minden legkisebb irodákban voltak női alkalmazottak.

A hadvezető ég most nagyon áletrevaló intézkedéssel segített a bajoknak. Ez intézkedések nemcsak katonai, hanem szociális szempontból is nagyfontosságúak és igazán elismerésre méltók. A lapok hírdetési között olvasható ugyanis, hogy egyes katonai hivatalokba irodai munkálatok elvégzésére nőket keresnek. Kiténik tehát az, hogy a férfiakat, amennyire lehetséges, elviszik az irodákból és a tulajdonképeni katonaszolgálatra alkalmazzák, helyüket pedig győrsírásban, gépirásban stb. jártas nőkkel töltik be. Így is van ez rendjén. Aki fegyveres szolgálatot teljesíteni képes, az ne dolgozzék irodában, ne foglalkozzék olyan munkával, amelyhez nem kívántatik férfi, a nők pedig a szünetelő üzemek és üzletek helyett járjanak a katonai hivatalokba is olyan munkák végzésére, mint amiket polgári hivatalokban végeznek.

És a mi a fő; katonáék gavalérosan fizetnek! kezdőknek 160, haladóknak 200 koronát fizetnek havoként! Hol van üzlet, vállalat, mely így fizet! Ha katonáék valaminebe belefognak, akkor azt alapsan meg is csinálják. Leányaink tehát a katonai hivatalokban igen jó fizetést kapnak. A kerületi katonai hivatalok pályázati hirdetménye már meg is jelent a lapokban s reméljük, hogy annak meg is lesz a kívánt eredménye.

Cukrot kapnak a befőtthöz a háziasszonyok.

Az Országos Közélelmezési Hivatal a következő közöndöletet adta ki:

Értesitem alispán—polgármester urat, hogy a magánháztartások részére gyümölcskonzerválás és befőzés előjaira kereskedelemügyi és pénzügyminiszter urakkal egyetértőleg bizonyos mennyiségű cukrot állapítottam meg, amelynek a törvényhatóságok között való szétosztására nézve a Cukorközpont útján egyidejűleg intézkedtem.

Felhívom ennél fogva alispán—polgármester urat, hogy a Cukorközpont irányú megkeresésére haladéktalanul jelentse be a törvényhatóságok részére fenti előira szükséges cukormennyiséget és pedig olyképpen, hogy csak a szeptember hó végeig terjedő időnyt vegye a szükséglet megállapításánál figyelembe, minthogy a még, ezután felmerülő szükséglet az új gazdasági év cukortermeéséből kell hogy fedezetet nyerjen. Mivel pedig igen korlátozott cukormennyiség áll rendelkezésre, a bejelentésnél törvényhatóságának szükséglete a legredukáltabb mérvben jelentendő be.

A szóbanforgó cukormennyiség szétosztásával alispán—polgármester urat bizom meg, mivel kapcsolatban felhívom, hogy a rendelkezésre becsajátandó cukormennyiséget kellő ellenőrzés mellett ossza szét, kizárólag azok között a háztartások között, amelyek a cukrot kétségtelven gyümölcsbefőzési célokra igénylik. Az egyes háztartások között való szétosztásnál leghejyesebb volna a kiutalást bizonyosrendszerhez kötni, figyelembe véve a családtagok számát, életviszonyaikat s az esetleg rendelkezésükre álló gyümölcskészleteket. Feltétlenül intézkedés teendő arra nézve is, hogy a befőzések utáni időben megfelelő ellenőrzés gyakoroltassék az egyes háztartásokkal szemben arra nézve, vajjon a részükre kiutalt cukor tényleg befőzési célokra használtatott-e fel?

Nagymihályi lakos keres zongorát.

a vidéken jókarban levő, használt leveleket kérek „Hangszer“ jellegével a kiadóhivatalba.

HIREK.

Értsük meg jól,

hogy a mi itthon való gazdálkodásunk a legszorosabban összefügg a csatamezőkön vérüket hullató testvéreink hősi erőlködésével, mert az egész magyar nemzet élhalálharcának szerencsés befejezése egyaránt függ attól és amattól. Ha a harvonnal mögötti ország nem tud belenyugodni abba, hogy a táplálkozásra vonatkozó igényeit egy darabig a lehetőség szerint mérsékelje s ha elégtelenül teljesíti, vagy éppen zugezódással fogadja a hatóságoknak a közérlelmézet illető rendelkezéseit: megrendül a nemzetnek az a hatalmas ellenálló ereje, melyből diós hadsergekünk a maga nagyszerű kitartását meríti s elbotlunk a végső győzelem előtt.

A mértékesség élet és a takarékoság eddig a magánéletnek volt disse, ma a háza iránt való legfőbb kötelesség. Aki több élelmi cikket fogyaszt a szűk-ségeknél, nélkülözésnek inségnek teszi ki honfitársait és csökkenti a nemzet erjét a legkeményebb megpróbáltatás napjaiban.

Mióta ismerlek . . .

(K. Annának, Kassza.)

Mióta ismerlek, minden oly fehér.
Eltűnik szivemből a fekete bánat,
Oly szép így az élet, mindennel felér,
Mint ha utamon virágok nyílnának;
Millió kis csengő, mintha csilingelne
A szavad, a hangod úgy cseng muzsikál,
De zugna minden nagyharang szivembe,
Ha csak egyetlen egy csókot is adnál . . .

Króó József.

— **Bíróági kinevezések.** Az igazságszolgáltatásért dr. Goralcsy Bruno sátoraljai helyi kir. törvényszéki joggyakorlókat a homonnai és dr. Vass Lajos joggyakorlókat a nagytapolcásányi járásbíróvához jegyzőkké nevezte ki.

— **Halálozás.** Sipos Andor Gyuláné szül. dapsy Erzsébet, a kassai kamara érdemes elnökének felesége Kassán meghalt. A jólelkű uriaszony váratlan halála őszinte részvétet keltett.

— **Praeclara.** Kállay Olga, dr. Kállay József nagymihályi ügyvéd, a Feiső-Zemplén szerkesztőjének leánya az országos Nőegyesület budapesti leánygimnáziumának növendéke az elmúlt héten megtartott érettségi vizsgálaton egyhangulag jelesen érettnak nyilvánítottott.

— **Nunkovics András** főle alapítványánál 1917. évi szeptember 1-től kezdődőleg egy 200 koronás ösztöndíjban alapító végrendeletéhez képest azon tanulóifjak részeseitnek, akik az alapító rokonságból származnak. Az ösztöndíj félévi részletekben folyósították és minden év február-július havában. Az esztendőben, ha az alapító rokonságból lezármazók nem voltak, az ösztöndíjban más szegénysorsú árva tanulóifjak részeseitnek. A pályázati kérvények felszerelendők: a rokonságot kitüntető kimutatással szegénységet és árvaságot tanúsító bizo-

nyítvánnyal, a tanulónak születési és iskolai bizonyítvánnyal. A kérvények Moson vármegye közönségéhez, mint pártfogóhoz intézendők és 1917. évi július 15-ig az alapítványi gondnoknál dr. Nonyay Károlynál elküldendő, a kassai hivatal az iskolai iparhatóságok utján nyújtandók be.

— **A VI. hadikölcsonra** a Nagymihályi Takarékpénztár Részvénytársaságnál az első ciklusban a következő jegyzéseket eszközölték: Ehrenheim Schytra Ferdinánd 20000, Viszmány Ödön 18000, Kustán Ilona 15000, Czibur Bertalan, Mahnyik Andor, Guttman Lipót és Fia Pajor Bertalan, dr. Pauitzky, István, Landesmann Vilmos, Hellinger D. Herman, Guttman Lipót dr. egyenként 10000, Pauk Györgyné, Dr. Örczy Ödön 6000, id. Kustán Józsefné, Rosenwasser Mór, Weinberger Jenő, dr. Holló Zoltán, Nagymihályi gőzmalom és vilanytelerr. t., Szatkó Győző, Krausz Kálmán 5000, Ondrák János, Paulikán Mihály 4000, Fridländer Bernát, Vajda György, Fekete Béla 3000, Lefkovics David 2500, Matyi Audrassné, Zsembery János, Gálfaiv János, Nagymihályi hatósági lot, Krausz Jakab, Singer Mátyás 2000 korona. Összesen 300.000 korona.

— **Legértékesebb a koronázási emlék** a koronázási domb földje. Művészi kiállítású üvegből készült koronában sorakozozta, a koronázási dombföldjének leírásával együtt 10 korona. Csak korlátolt számban kerül forgalomba. Kapható a Hadsegélyező Hivatal Koronaheroeg utcai s az Augustus Gyorssegélyalap József utcai árusító helyiségében.

— **A kereskedőtanonc iskolában** az évszázad vizsgálata f. hó 10-én délután 10 órakor lesz megtartva, melyre az érdeklődő kereskedő urakat tisztelettel meghívja Kardos Ignác igazgató.

Színházi hét.

Zenfelől: megöltött színház minden jelenés után percekig tomboló tapskán boldogan hajlongó művészek, művésznők megelégedett közönség a legjobb bizonyítékai egy minden részben sikerült, nívós előadásnak. Ezeket a jelenségeket látuk ugy a Vasgyáros reprizénel, mint a „Három a kislány” bemutatójánál.

A Vasgyáros nehéz sokat kifejező szerepeit a drámaí együttes kiváló sikerrel oldotta meg. Háas szerepeiket színészeink buza cimmai sikerrel játszották és a d. rab minden egyes szerepője megérdemelte a publikum elismerésének tüntető jelet. Különös díszetért érdeme: Hevessy Mariska, Csipkés Vally, Császár Camilla, Majtényi, Falussy, Gyulassy.

„Három a kislány” bemutatója még nagyobb sikerrel járt. Közönségünk nem tudott betelni a remekszerepek számaival, melyek igazán elragadóan érvényesültek művészeink előadásában. A legnevezetesebb feladat megoldása Falussy Istvánra vár, aki a legtükrözetesebben felelt meg annak. Azt bízzuk, sőt bizton állítjuk, hogy az ország vidéki színházain nincs még egy olyan színész, aki úgy énekel, mint játékát tekintve méltóbban jobban

játszotta volna meg Schubert nehéz szerepét. Albert Búsko a primadonának egy külön elassiat képviseli. Nagyszerűen játszik és még szebben, jobban énekel Szerepének minden melegségét, könnyed töklóletes művészetrel hozta ki, énekszámai szóka szerint zúgó taps jutalmazta. Gyulassy a régi primadonai emlékeket eleveníti fel ön maga és a publikum előtt nagyon szépen előadott éneke után felhasant tapsok kellemes emlékeket idéztek fel.

Majtényi, Pesti, Komáromy, Csipkés, Császár, Lónyay, Várady, Báthory, Bakos Takács stb. hogy ezeket a művészeket külön-külön kiadósra fel nem sorolhatjuk, a hely hiányunknak tudják be. Hőadásuk, énekszámaik minden elismerést megérdemel.

A darab kiállítása, diszkrétessége kifogástalan. A rendezés tökéletessége Gyulassy mester babérait szepertitja.

Szólósgazdák figyelmébe!

Valódi kenderspárga-hulladék szőlőkötözésre kiválóan alkalmas különként K. 5 80 kapható

Frischmann Ernőné,
Sátoraljai helyi, Kossuth-u. 14.

VISZKETEGET

rüht, sömört legbiztosabban elmulasztja a **Barna zsir.** Kis tégely K. 1 60, nagy tégely K. 3—, családi adag K. 9—, utastással rendelhető: **Dr. Fleisch E.** „Korona” gyógytárától, Győr.

Paliczkó János

szobafestő, tapétázó és mázó.

Első rendű munka a legszebb festőminták és tapetaszerű festésekből a legmodernebb kivitelben.

Feltűnő újdonságok!

Legjobb anyagok!

Lakása. Sátoraljai helyi, Kossuth Lajos-utca 15. szám

Legelegánsabb

kostümök, felöltők,
blousok, aljak, pongyolák és gyermek-
o o ruhák o o

Szegő Sándor
nagyruházában Sátoraljai helyi, Fő-tér 6.